

*De brave soldaat
Schweik (KNS - Luc
Philips & Robert
Marcel)*

Gereedschap

Toch zeg je vaak dat acteren geen kunst is, maar een vak: wat bedoel je daar dan mee?

Luc Philips: "Het wordt een vak. Zoals bij een muzikant. In een orkest spelen is ook een vak, maar daarnaast moet er altijd iets aanwezig zijn, dat iemand anders niet kan. Iets dat zo exclusief is, dat je dat niet kan leren. Kijk, als je iemand een massa klei geeft en je zegt hem: begin te boetsen, dan zal de ene daar iets van maken en de andere zal zitten prutsen. Wat moet de man, die wil boetsen, leren? Hij moet het materiaal kennen waarmee hij werkt. Hij moet weten wat hij met dat materiaal allemaal kan doen. Een acteur moet op dezelfde manier weten wat hij met een tekst, met een rol, met de hele infrastructuur kan doen, om dat aan een publiek mee te delen wat hij wil meedelen. Hij moet leren om datgene wat latent in hem aanwezig is, te veruiterlijken. Om het nog juister te zeggen: iemand leren toneelspelen is hem leren het gereedschap te gebruiken, het lichaam, de stem, de fantasie, de verbeelding. Hoe zet ik mijn verbeelding om in concrete beelden en vormen om dat over te brengen wat ik wil overbrengen naar de toeschouwers? Het gereedschap gebruiken: dat is wat ik bedoel met 'de stiel leren'."

Zou je met betrekking tot je eigen carrière dan kunnen stellen, dat je vòòr Galileï vooral op je stielkennis speelde en dat je daarna méér je gaven bent gaan gebruiken?

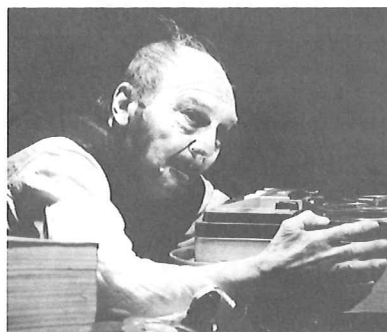
Luc Philips: "Nee, omgekeerd. Als je uit een school komt, dan weet je eigenlijk niets. Als ik daar nu op terugkijk, is dat in die carrière van 43 jaar een klein stippeltje geworden. Maar het is een begin geweest. Ik heb daar 'leren lopen' zoals een kind, maar daar is het bij gebleven. Waar ik het eigenlijk geleerd heb, is in het theater. In de

periode van Galileï heb ik al het gereedschap dat ik tot mijn beschikking had, leren gebruiken. Vòòr die periode was er nog gereedschap blijven liggen, omdat ik niet wist wat ik er kon mee doen."

"Bij het acteren speelt ook de ervaring van de acteur een belangrijke rol, niet alleen de theaterervaring, maar vooral zijn persoonlijke ervaring, dat wat hij meemaakt in zijn leven. Confrontaties met andere mensen, botsingen, discussies, meningsverschillen, dat

Luc Philips als Krapp

Hij zit aan een tafeltje met halfwitgemaakte schedel en fixeert het publiek zonder het echt te zien. Het contact ontstaat onmiddellijk. Hij zoekt zijn banaan, pelt ze, eet ze op. De schil blijft voor de tafel op de grond liggen: daarover zal hij even later 'bijna echt' uitglijden. De halfwitte schedel die net geen masker is, het net niet werkelijk vallen, verraden een relatie tot 'realisme' die boeiend wordt. Het spel van Krapp met de magneetbanden uit het verleden en de flarden uit het heden wordt tegelijkertijd een spel met het pretenderen van het theater, met wat echt is en wat niet. In *Krapp* toont Philips 'zijn techniek plus datgene wat niemand anders kan'. De tweede tekst van Beckett, *Katastrofe*, lijkt nauwelijks geregisseerd: de bevruchtende dialoog tussen acteur en regisseur heeft niet plaatsgevonden. Philips tekent een typetje uit de honderd: drijvend op zijn technisch potentieel houdt hij dit personage overeind.

alles verrijkt zijn perspectief. In het begin kijk je slechts recht voor je uit, maar je groothoek moet gaandeweg breder worden; je moet ook meer afstand nemen van de zaken."

Vanuit deze visie is het niet verwonderlijk dat Philips nogal van leer trekt tegen de verloederend van het acteursvak, als negatief bijverschijnsel van het theaterdecreet, waardoor het ambtenarisme in het beroep zijn intrede deed. Vooral de enggeestige interpretatie van repetitietijden moet het ontgelden.

Luc Philips: "Als je in een collectieve gemeenschap werkt moet er een reglement bestaan, daar ben ik niet blind voor. Maar een schilder die geïnspireerd aan zijn ezel zit, zegt toch ook niet: 'Ja, 't is twee uur. Basta! Ik ga een kommeke koffie drinken.' Een repetitie afbreken midden in een zin, omdat het 'tijd' is, dat is toch niet gepermitteerd."

Je speelt op dit moment drie rollen tegelijkertijd: Krapp, Bompa en de variétéartiest in Schijn Bedriegt. Wat verbindt voor jou die drie verschillende ervaringen?

Luc Philips: "Het zijn drie wegen die in hetzelfde samenlopen: Spieglefreude. Graag spelen, graag een ander mens zijn. Het zijn drie verschillende karakters en ik ben blij dat ik aan zoveel mensen gestalte kan geven."

Zijn het voor jou ook drie andere relaties tot het publiek?

Luc Philips: "Je kan zo moeilijk concretiseren welke relatie dat is. Het is gewoon een communiceren."

Toch heb ik de indruk dat jij een acteur bent die onvoorwaardelijk de sympathie van het publiek wil winnen?

Luc Philips: "Ik doe daar niets speciaals voor. Ik speel een rol omdat ik hem graag speel. Ik amuseer mij in *Krapp*, zoals ik mij

*Krapp's laatste band
(ARCA/Net/T 19)
foto Steven D'Haens*